

ПІВДЕННО- УКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ СТУДІЇ

ПРОГРАМА ТА МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ ТА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

4-5 грудня, 2023 р.

м. Одеса

*VI Всеукраїнська науково-практична
конференція
студентів та молодих вчених*

Програма та матеріали виступів учасників

*ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ
НАУКОВІ СТУДІЇ*

кремлівські комуністичні керманичі, завоював Перемогу. На жаль, вони не змогли скинути диктатуру і це призвело до наступних трагедій та війн, як-то окупація частини країн Східної Європи, Афганістан чи Чечня вже у відокремленій Росії. Звісно, диктатура СРСР програла, хоча й у “холодній” війні. Але суспільство Росії не змогло вирватися з зачарованого кола тоталітаризму, інтелігенція не змогла стати рушійною силою переходу до демократії і врешті решт країна скотилася назад до диктатури. І що ми маємо зараз? Так, знову війна, агресивна й кровожерлива війна проти України. Тому що страшенно великий відсоток невільних у своєму мисленні людей, зазомбованих своєю ж пропагандою. Я вважаю, що тільки чергове потрясіння в головах більшості цих людей стане пробудженням і народженням нової країни. І цим потрясінням стане Перемога України у боротьбі за свою незалежність.

Свобода є основою всього. Інколи люди повинні постати перед ризиком втратити її, щоб усвідомити потребу в ній. Що ж до українського суспільства, то йому ще слід подолати довгий шлях зміни власного світогляду та перебудувати всі інституції на новому фундаменті. Але це вже після Перемоги.

Свобода особисто для мене – це можливість прагнути до будь-чого, вільно обирати собі мету та використовувати будь-які методи для її досягнення, мати доступ до будь якої інформації й використовувати її на власний розсуд. Свобода повинна бути вкоріненою в людські дії. Людина повинна керуватись не мірою дозволеного, а необмеженим простором своєї уяви, власним відчуттям чи знанням. Свобода – це і можливість робити неправильний вибір, помилятись та сповна переживати наслідки, які це за собою потягне; прагнути до чогось та бути надхненним цим чимось, зокрема, просто ідеєю про те, що певної речі можна досягнути. То чи живеться невільному простіше та легше? А може це риторичне питання?

Федорова Вероніка – студентка 1 курсу факультету іноземних мов

Зоя Агаманюк – докторка філософських наук, доцентка кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності

Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

ТЕХНІЧНИЙ ПРОГРЕС: ВИКЛИКИ СУЧАСНОГО СВІТУ

"Техніка хоче оволодіти духом і раціоналізувати його, перетворити в автомат, в раба. Це і є титанічна боротьба людини і технізованої нею природи".

М.Бердяєв

Техніка є невід'ємною частиною нашого життя і визначальною цінністю сучасної цивілізації. Нашу цивілізацію часто називають технічною або техногенною, підкреслюючи особливу роль технічного прогресу в її розвитку, у зміні природного середовища, що є безпосередньою сферою людської

життєдіяльності, у перетворенні способів і форм людської комунікації, соціальних зв'язків і відносин людей.

«Техногенне суспільство» – це суспільство, розвиток якого здійснюється переважно на основі науки і техніки та створюваного ними гранично урбанізованого середовища – техносфери, які, взаємодіючи із соціумом і біосферою, підпорядковують, трансформують і руйнують їх [1, 2]. Вперше поняття «техногенна цивілізація» було введено В.С. Стьопіним в 1989 г. [3]. В даний час воно набуло широкого поширення: «техногенний світ», «техногенне суспільство», «техногенна цивілізація». Техногенна цивілізація зародилась на досягненнях двох великих традиційних культур – античності і християнського середньовіччя. Їх синтез в епоху Ренесансу і Реформації сформував систему цінностей, яка послужила своєрідним культурно-генетичним кодом техногенної цивілізації.

Основними **рисами техногенного характеру сучасної цивілізації** за визначенням за Чабан Д. та Атаманюк З. [4] є наступні:

- особливе ставлення до природи;
- людина розглядається як активна істота, покликана перетворити світ;
- особливе розуміння людської діяльності;
- акцент на техніко-технологічну оптимальність розвитку техніки та технології

поза їх людським, соціокультурним виміром;

- глобалізація стилів життя

Ще однією суттєвою **ознакою цивілізації** є поява держави та пов'язане з нею виникнення права [5].

Який же вплив техногенної (технологічної) цивілізації на весь світ? Йдеться не лише про оцінку — позитивну чи негативну, а наслідки впливу техногенної цивілізації. Для неї **головною цінністю є прогрес**. Цінність новаторства: нові знання перевищують за своєю значимістю уже відомі, сприяють розвитку. Визнається можливість принципово нових змін, які приводять до суттєвих зрушень в існуванні самої цивілізації. Залежність якості життя суспільства від якості нової інформації. Техногенний характер сучасної цивілізації виявляється у багатьох аспектах:

1. Інформаційні технології: розробка та поширення комп'ютерів, інтернету та мобільних технологій урізноманітнила спосіб, яким ми спілкуємося, працюємо та отримуємо інформацію;
2. Індустріалізація: технології виробництва дозволяють створювати продукти масового виробництва, що сприяє економічному росту та споживацькому суспільству;
3. Медицина: сучасна медицина користується передовими технологіями для діагностики, лікування та дослідження хвороб;
4. Енергетика: використання технологій у виробництві та зберіганні енергії допомагає потреби суспільств;

5. Екологія: технології впливають на навколишнє середовище, як позитивно (відновлювана енергетика), так і негативно (забруднення);
6. Транспорт: технологічний прогрес в автомобільній та повітряних галузях змінює наші можливості переміщення.
7. Роботизація та штучний інтелект: розробка роботів та штучного інтелекту впливає на промисловість та робочий ринок.

Сучасна людина живе в новому, урбаністичному, в культурному середовищі, яке створила собі сама, а не в природному як раніше. В такій ситуації дуже важливим стає правильне розуміння відношення техніки і технічних досягнень до всіх сфер оточення людини: культурного, соціально-політичного, а особливо, духовності. Надзвичайно важливим постає питання моралі та етики у техногенному суспільстві. Філософи досліджують, які моральні норми та цінності мають визнаватися у такому суспільстві, і чи потрібно враховувати особливості технологій у визначенні етичних стандартів. Важливо щоб технократія не поглинула внутрішній світ особистості і остання не стала об'єктом технологізації. Новітні технології приносять багато можливостей, та, заразом, створюють виклики, пов'язані з етикою, безпекою та екологічними питаннями. Крім цього, для індустріально-розвинутих суспільств, існує небезпека підпорядкування політики технічному прогресу, небезпека домінуючої ролі в суспільстві всемогутньої техніки та її носіїв. Сучасна техногенна цивілізація повинна збалансувати розвиток технологій з дотриманням принципів сталого розвитку та захисту природи.

Отже, наше суспільство – це техногенна цивілізація з високим рівнем науково-технічного прогресу. В даному контексті філософія допомагає задавати питання про сенс та цінність технологій, а також про те, як ми повинні взаємодіяти з технологіями, щоб досягти гармонії і благополуччя в сучасному суспільстві.

Список використаних джерел:

1. Бердяев Н.А. Человек и машина. *Вопросы философии*. 1989. № 2. С. 147—162.
2. Дергачева Е.А. Философия техногенного общества. М. : УРСС, 2011. –21
3. Степин В.С. Научное познание и ценности техногенной цивилизации *Вопросы философии*. 1989. N 10. С. 3-18
4. Чабан Д. Техногенний характер сучасної цивілізації / Д. Чабан, З. М. Атаманюк. *Методологія та технологія сучасного філософського пізнання: матеріали IV Міжнар. наук. конф. (25-26 травня 2018 р., Одеса)*. Одеса, 2018. С. 81-83.
5. Сидоренко Л. І. Сучасна екологія: філософські та етичні спекти. *Філософія. Антропологія. Екологія*. Альманах. 2000. Вип.1.